

A SZERETET PARANCSA

||| ■■■ |||
SZALÉZI-MŰVEK

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

---

64. M. Sombor J. Gertrud

ARANYSZIV

GONDOLATOK A JÓSÁGRÓL

106 oldal, 2.— Ft

---

65. Liguori Szent Alfonz

GONDOLATKINCSEK

48 oldal, 1.— Ft

---

66. De Ségur

A KISÉRTÉS ÉS A BŰN

GYAKORLATI TANÁCSOK

82 oldal, 1.50 Ft

---

67. Newman

A SZŰZANYA HÓNAPJA

123 oldal, 2.— Ft

---

68. P. Mateo

KRISZTUS KIRÁLYÉRT

Lelkigyakorlatos elmélkedések fiatal

leányok számára

110 oldal, 2.20 Ft

A SZERETET PARANCSA

A SZERETET PARANCSA

ELMÉLKEDÉSEK SZALÉZI SZENT FERENC
SZELLEMÉBEN

„SZERESD A TE URADAT, ISTENEDET TELJES SZIVEDBŐL ÉS TELJES LELKEDBŐL ÉS TELJES ELMÉDBŐL. EZ A LEGNAGYOBB ÉS ELSŐ PARANCSOLAT. A MÁSODIK PEDIG HASONLÓ EHHÉZ: SZERESD FELEBARÁTODAT MINT TENMAGADAT.”

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., cen-
sor dioecesanus. Imprimatur. No. 1949/1946.
Vacii, die 30-a Aprilis 1946. † Josephus
Episcopus.

Felelős kiadó: Szitkey Károly

Szalézi Művek, Don Bosco Nyomda, Rpalota
(Felelős: Kenéz János). 9830

ÁTTEKINTÉS

1. nap.

Istent mindenk fölé kell szeretned.

a) Mert Ő végtelenül tökéletes.

2. nap.

b) Mert Ő teremtett és Ő tartja fenn
életemet.

3. nap.

c) Mert Ő megváltott engem.

4. nap.

d) Mert Ő megszentelt engem.

5. nap.

e) A személyes jótétemények miatt,
melyekben általa részesültem.

6. nap.

- f) Mert az Oltáriszentségben nekem adja magát.

7. nap.

- g) Mert nekem adta szent Anyját.

8. nap.

- h) Mert Ő lesz az én örök boldogságom.

9. nap.

Hogyan szeressem Istent?

Istent teljes szívemből, teljes lelkemből, teljes elmémből és minden erőmből kell szeretnem.

10. nap.

Mit értünk ezen a kifejezésen: „Egyedül Istent szeressük.”

11. nap.

Istent önmagáért, nem pedig vigasztalásaiért szeressük.

12. nap.

Hogyan szeressük Istent igazán?

13. nap.

Isten iránti szeretetem következményei:

a) Kerülöm a bűnt.

14. nap.

b) Bízom az isteni Gondviselésben.

15. nap.

c) Istennek ajándékozom szeretetemet és életemet.

16. nap.

Úgy kell szeretnem felebarátomat, amint az Úr Jézus szeretett engem.

17. nap.

Hogyan használhatok felebarátomnak?

a) Imádsággal.

18. nap.

b) Engeszteléssel.

19. nap.

c) Az irgalmasság testi cselekedeteivel.

20. nap.

d) Az irgalmasság lelki cselekedeteivel.

21. nap.

e) A tisztító tűzben szenvedő lelkek felkarolásával.

22. nap.

A szeretet megígért jutalma.

23. nap.

Milyen legyen felebaráti szeretetem.

a) Az igazi szeretet Istenért cselekszik.

24. nap.

b) Az igazi szeretet alázatos.

25. nap.

c) Az igazi szeretet tapintatos.

26. nap.

d) Az igazi szeretet megbocsátó.

27. nap.

e) Az igazi szeretet elviseli **mások** hibáit.

28. nap.

f) Az igazi szeretet nem ítélkezik.

29. nap.

g) Az igazi szeretet résztvevő.

30. nap.

h) Az igazi szeretet szelid és nyájas,
a szent angyalok példáját követi.

ISTENT MINDENEK FOLOTT KELL SZERETNED

„Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szivedből és teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb és első parancsolat . . .”

(Szent Máté, XXII, 37—38.)

1. nap.

a) **Mert Ő végtelenül tökéletes.**

„Minden a szeretetnek, a szeretetben, a szeretetért és a szeretetből van az Anyaszentegyházban”, mondta Szalézi Szent Ferenc, mert az Egyház megvalósítja Krisztus evangéliumi tanítását.

Az egész vallás ezen az egy pon-

ton nyugszik: Szeressük Istent önma-
gáért és felebarátunkat mint önma-
gunkat Istenért.

Ebből folyik minden, ez a Nagy Pa-
rancsolat.

Milyen kapcsolatok fűznek Isten-
hez? Érdek? Félelem? Kötelesség?
Vagy talán szeretet?

„Aki szeret, betölti az egész tör-
vényt”, tehát az istenszeretet **okai-
ról** akarok most elmélkedni.

Isten végtelenül **tökéletes**.

Ha valaki ember létére felfoghat-
ná Isten végtelen nagyságát, szépsé-
gét, szentségét, jóságát, azért könyö-
rögne, hogy **szabad legyen** szeretnie
Őt. Nos, Isten nem csupán megen-
gedi, hogy szeressem, de kifejezetten
megparancsolja... Ó, azok a hitetlen-
ek, mennyire irigylik tőlünk szívük
mélyén ezt a kiváltságot: hogy **sze-
rethetjük** a végtelen tökéletes Is-
tent!

Ezt a fogalmat a kereszténység ad-
ta az emberiségnek: az Istent, akit

szerethetünk, aki csak akkor fogadja el szolgálatunkat, ha azt szeretetből végezzük.

Isten tökéletes, tehát meg is érdemli szeretetemet. Joga van rá. Kiváltságos szeretettel tartozom neki, mely annyira minden más vonzalom fölé helyezi Őt, hogy „minden más szeretet: vagy nem igazi szeretet az övéhez hasonlítva, vagy ha igazi szeretet, akkor az övé végtelenül több, mint szeretet!”

Fontoljuk meg, mennyire megbántjuk Istent, ha gyarló, nyomorúságos teremtményét az ő végtelen tökéletessége elé helyezzük.

Barabbás vagy Jézus!

S a káromló felelet: „Nem Jézus, hanem Barabbás!”

Ha fel tudnók fogni a végtelent, akkor a kettő közötti szakadékot is megéreznők!

Nos, az én szeretetem áthidalja ezt a szakadékot, hozzád száll, Istenem, elsősorban tied a lelkem minden vá-

gya, szívem minden érzése, akaratom minden ereje. Szent Mihály arkangyallal mondom: Ki olyan mint Isten?...

Istennek ezt a tökéletességét főként **végtelen jóságában** látom. Ez a jóság felém, méltatlan teremtménye felé fordul, s akkor **irgalom** a neve.

Isten irgalmas, mert Ő a **szeretet**: „Az Isten szeretet.” Összes tulajdonságai közül ez a leglényegesebb, a legistenibb.

Ó, mennyire szomjazom a szeretetre! Egyetlen szerető szó vagy tett meghódítja szívemet. Hogyne szeretnék hát téged, végtelen Jóság!

És lám, mégis igaz marad Assisi Szent Ferenc fájdalmas sóhaja: „Nem szeretik a szeretetet!”

Elhatározás. — Még ma teszek valamit Isten iránti szeretetből. Pontosan meghatározom ezt a cselekedetet.

2. nap.

**b) Mert Isten teremtett és Ő tartja
fenn életemet.**

Szalézi Szent Ferenc szerint az istenszeretet második, még személyesebb oka:

Nem voltam... létem csak lehetőségben volt meg...

Isten kiválasztott más lehetséges teremtményei közül és életre hívott. Ezt is szeretetből tette.

„Hogyan viszonzom, Istenem, szeretetedet, melyet öröktől fogva éreztél irántam! Teremtésünk, fenntartásunk, irányításunk, megváltásunk, üdvözítésünk és megdicsőítésünk terve akkor fogamzott meg, amikor Te magad, Uram. Amikor még nem voltam, Istenem, semmi sem voltam, s amióta vagyok valami, féreg vagyok, mely méltatlan a te

jóságodra. És mégis, öröktől fogva gondoltál reám, hogy jót tégy velem, semmi sem kerülte el szeretetedet és bölcseségedet... Minden időktől fogva és minden idők előtt előreláttad és meghatározta születésem és lelki ujjászületésem, keresztségem pillanatát. Előre láttad minden egyes jótéteményednek valamennyi részletét és annak idejét, minden sugallatodat, melyet nekem szántál és annak legalkalmasabb pillanatát...

„Ó, hasonlíthatatlan, felfoghatatlan szeretet!” (Szalézi Szent Ferenc: Teotimus.)

Isten életem minden pillanatában szeret engem, mert minden pillanatban nekem ajándékozta életemet. Gondoltam-e már arra, hogy az ő **állandó** segítsége nélkül nem élhetnék? Nyomban meghalnék, ha Isten fenn nem tartaná életemet. Csak az ő akaratából élek, s az ő akarata folytonos szeretetből fakad.

Ha Isten fenn nem tartana kegyelmével, lelkiéletemet is régen elvesztettem volna már. Istentől függök tehát életem minden pillanatában. Kezében vagyok, hatalmas és jóságos kezében, mely fenntartja a világot és gyengéden támogatja az ilyen parányokat, amilyen én vagyok.

Elhatározás. — Minél gyakrabban kérem Isten segítségét röpimákkal.

3. nap.

c) Mert Ő megváltott engem.

Tegyük fel, hogy sohasem hallottam még a szeretet titkáról. Szemem első ízben szegeződik a megfeszített, vérző, haláltusáját vívó, fájdalomban vonagló emberre.

Folytatom a feltételezést...

Megkérdézem édesanyámat s ő így felel:

„Ez az ember testvéred, akit te nem ismertél. Annyira szeretett té-

ged, hogy megmentésedért ezt a gyálázatos halált is vállalta.”

Mennyire szeretném én ezt a megfeszített testvéremet!

Hát ha még anyám így folytatná szavait:

„Ez az ember voltaképpen Isten, az egy Isten... a világegyetem teremtője, mindenható... és végtelenül jó. A mennyországot nyitja meg számokra a kereszten!”

Azt hiszem, akkor megsemmisülnék a szeretettől s a hálától.

Mondd, Jézusom, vajjon nem lett-e számomra túlságosan megszokott, túlságosan közömbös látvány a te kereszted?

„Jézus Krisztus meghalt értünk és senki sem gondol erre...” (Assisi Szent Ferenc.)

•

Az Ige egyetlen mozdulatával meg-

válthatta volna a világot. Krisztus önként vállalt rettenetes szenvedése örök rejtély marad szegény értelmem számára.

A katekizmus szerint szeretetének mértékét akarta bebizonyítani előttem... Meg akarta mutatni, mi a természetfölötti élet ára... Bátorítani akart tulajdon szenvedéseim elviselésénél.

De ha a keresztet szemlélem, nem felejtetem el, hogy Ő helyettem függ rajta... „Krisztus nem pusztán, nem egyszerűen helyettesítette magát. Ő azonosítja magát velünk, s az nem ugyanaz. Mi engesztelünk, általa.” (P. Plus.)

Ha keresztény vagyok a szó valószínűségében, nem engedhetem, hogy isteni Mesterem vállaljon magára mindent. Én is megtanulom, mi az **áldozat**.

S az áldozathoz szükséges erőt, bátorságot a megfeszített Jézus szemléletéből merítem.

„Úgy szeret az ember, amint lát. Minél többet látunk a megfeszített Istenemberből, annál jobban szeretjük a tökéletességet, annál inkább átalakulunk Azzá, akit látunk.” (Folignói Szent Angéla.)

Elhatározás. — Ma hosszan akarom szemlélni feszületemet.

4. nap.

d) **Mert Ő megszentelt engem.**

„Az Atya és a Szentlélek úgy szeretete a világot, hogy az örök Igét adta neki a megtestesülés által...”

„Az Atya és az Ige úgy szeretete a világot, hogy a Szentlelket adta neki...”

„...A megtestesülés az egész világnak adott általános és egyetemes ajándék, melyben mindenki kivétel nélkül részesül... A Szentlélek való-

ságos jelenléte szívünkben kizárólag a keresztények, illetőleg a kegyelem törvénye alatt élő igazak osztályrésze.”

„...Hányan élnek a bennük lakó Szentlélekkel olyan bensőséges kapcsolatban, melyet az Ő jelenléte és utánunk való vágyakozása megengedne, ha mi úgy akarnók?”

„...Ha tudnánk!... Ha tudnánk, mi a megszentelő kegyelem: önmagunkban hordozni a Szentlelket, a lélek Vendégét, Világosítóját, a szeretet Lelkét! A Szentlelket a **Veni Creator** és a **Veni Sancte** csodálatos tulajdonságaival. A Szentlelket, mely egyedül képes csillapítani a rossz kívánságok emésztő lángját s ujja-teremteni szívünket.”

•

„Nincs is talán a liturgiában olyan szó, mely mélyebb hálára indítana mint ez: **Deo meo vivo et vero.**” Az

Isten, akit imádok az én Istenem, élő Isten és igaz Isten.”

„... A Szentlélek maga a nagy Jelenlevő, tehát nem csupán a nagy Ajándék, hanem a kegyelemben élő számára az, aki mindig ott van, aki bennünk ütötte fel sátrát és bármely pillanatban bensőséges kapcsolatba hoz Istennel Krisztusban és valóságos mennyországot teremt lelkünkben, ha úgy akarjuk.”

„Miért nem szentelünk több és odaadóbb figyelmet a bennünk élő és cselekvő Szentléleknek?...”

„Ó jaj! — sóhajtott fel P. Graty, — lelkünknek csak a felülete van benépesítve. A mélységekbe, ahol te vagy, Szentlélek Úristen, a titkos szentélybe, a szakadék mélyére sohasem hatolok be.”

„... Életünknek, még ha jó is, csupán közepes értéke van, mert figyelmünk túságosan megoszlik. Teljesen odaadjuk magunkat pillanat-

nyi elfoglaltságunknak s két cselekedet között ritkán állunk meg egy pillanatra a csendben és világosságban, ahol a bennünk jelenlevő éltető Szentlélekkel találkozánk, akit mi megbénítunk, elfeledünk, a homályban tartunk lelkünk mélyén s aki hiába várja egy pillantásunkat, szívünk egy sóhaját, szeretetünk egy felényúlását...

*

„Mit tudod te, meddig juthatnál Isten segítségével, ha nagylelkűbb, figyelmesebb lennél...”

*

Elmélkedés után a Szentlélekhez imádkozom, hogy készítse elő szívemet az ő eljövételére:

„Emésztő Tűz, szeretet Lelke, szállj alá lelkembe, hogy bennem is végbemenjen az Ige megtestesülésének csodája, hogy emberfölötti ember legyek Krisztus számára, akiben meg-

újíthatja misztériumát." (Szentháromságról nevezett Erzsébet nővér.)

Elhatározás. — Minél gyakrabban fordulok imámmal a Szentlélekhez.

5. nap.

e) A személyes jótétemények miatt, melyekben általa részesültem.

Szalézi Szent Ferenc így ír:

„Gondold csak végig részletesen, milyen jóságos és kegyelmes volt hozzád az Isten.”

... Végigtekintek eddigi életem folyásán. Eszembe jut kisgyermekkorom, családom, a családi szeretet, keresztényi nevelésem. ... Az a felbecsülhetetlen adomány, hogy már gyermekkoromban megismertem és megszerettem Istent.

... A családi tűzhelyre gondolok, ahol mindennapi kenyeremet kaptam.

Hány gyermek van a világon, aki-
nek nincs meg a mindennapi kenye-
re!... Én pedig oly természetesnek
találom, hogy semmiben sem volt
hiányom...

...Eszembe jutnak a hittanórák...
első szentáldozásom... az iskola...
a tanítás... tanárainm jótanácsai...
...Igazi jóbarátom...

...A sok-sok szó, benyomás, ol-
vasmány, mely mind a kegyelem
megszentelő eszköze lett!

...Megtanultam adni és jót tenni.

...A veszélyeket kerülni...

...Hányszor nyertem bocsánatot a
gyóntatószékben... különösen bizo-
nyos bűnökért...

...Jézus hányszor óvott meg a
bukástól.

...A lelki gyakorlatok...

...A szenvedés, a betegség és a
magambaszállás kegyelme.

...Az a vágy, hogy Istené legyek

ott, ahová szólít... és abban a hivatásban, amelyet nekem ad...

... A lelkivezetés kegyelme

... Az állapotbeli kegyelem...

... Jézus a szentáldozásban... az elmélkedésben...

... A Gondviselés műve egész életemben!...

•

„Mit meg nem tettél értem! Mi a szándékod velem, hogy ennyire elhalmoztál kegyelmeddel?... Istenem, adj hálát önmagadnak bennem, légy Te magad lelkemben a hála, a köszönet, a hűség, a szeretet... Alakítsd gondolataimat, szavaimat és cselekedeteimet úgy, hogy minden Neked mondjon köszönetet, Téged dicsőítsen bennem!” (P. de Foucauld.)

Elhatározás. — Ma elimádkozom a Magnificatot.

6. nap.

f) Mert az Oltáriszentségben nekem adja magát.

Lehet-e ennél megindítóbb oka az istenszeretetnek? Amikor belépek a templomba s a tabernákulumra nézek és arra gondolok, hogy az Úr Jézus **értem** lakik ott, hogy nekem adja magát, hogy látogatásomat fogadja, hogy imámat meghallgassa, hogy a maga imádságának végtelen értékével ruházza fel azt, hogy velem legyen mint Jóbarátom, mint drága Testvérem... ha erre gondolok, nem érzem-e vajjon a vágyat, hogy viszontszeressem Őt?

Lehet-e önzetlenebb barátság az Ővénel? Ki szeret engem annyira mint Ő? Elképzelhető-e a szentáldozásnál bensőségesebb egyesülés?

Az eucharisztikus Jézus csodákat művelt szentjei kedvéért, akiknek élő volt a hitük, lángoló a szerete-

tük... Eszembe jutnak boldog Imelda csodálatos szentáldozásai... és az első századok ifjú szűzeinek buzgóságára gondolok.

Korunkban is élt egy Foucauld atya a sivatagban egyedül az Oltáriszentséggel. Éjjel-nappal imádkozott s imája túláradt a szeretettől... A perzselő szaharai forróságban végtelenül boldog volt Jézus mellett:

„Ha arra gondolunk, hogy Jézus, a mi Szerelmesünk mindig velünk van a tabernákulumban, hogy oly gyakran száll ajkunkra, hogy mindig itt él lelkünkben... ha a Szentostyát látjuk, nem mondhatunk mást, csak azt, hogy az élet éjszakája elvesztette sötétségét: „Nox illuminatio mea in deliciis meis”... Ez a szegény, fekete föld csodálatos ragyogássá változik az isteni Ostya sugarainak fényében, mely „a világ világossága” mindörökké...

„Nem mindenki számára. Sajnos, sokan maradnak a halál árnyékában.

De számunkra, kiváltságosok számára, igen... számunkra, „akik kiválasztattunk és nem magunk választottunk elsőeknek”... Ó, milyen boldogok vagyunk!” (P. de Foucauld.)

Jézus mindent elvisel, hogy eljusson hozzám: a magányt, melyben oly ritkán keresem fel! A hálátlanságot, mindenkiét, de különösen az enyémet! A hidegséget, a bántalmazásokat, külső dicsőségnek teljes feláldozását! Ott van, látszólag darabka kenyér, semmi más, tabernákulumába zárva és oly szomorú elhagyatottságban!

Nem kell-e vajjon teljes odaadását tökéletes önátadással viszonznom? Ez csak igazságos dolog lenne, s a kölcsönös odaadás esetén is mekkora lenne még az aránytalanság!

Elhatározás. — Szívesen végzek szentséglátogatást... Nem mulasztom el komoly ok nélkül... Imádok... szólok... hallgatok

7. nap.

g) Mert nekem adta szent Anyját.

Krisztus haldoklik a kereszten...
Mindenét feláldozza, erejét, becsületét, életét,

Ott, a keresztlábánál, áll Mária, Isten páratlan teremtménye, kit ki-mondhatatlan szeretet köteléke fűz Jézushoz és a világ bűneiért felajánlja az Atyának „méhének áldott gyümölcsét.”

„Ecce filius tuus, ecce Mater tua.”

„Íme a te fiad, íme a te Anyád!”

Ó Mária, Szent János személyében engem szólít fel az Udvözítő, hogy az ő helyét elfoglaljam szívedben!

Nem azt mondja: „Anyámra bízlak téged”, hanem: „Íme, a te Anyád”...

A minket szeretők szeretetét adjuk oda legnehezebben. De Krisztus lemondott Önmagáról s Anyja szívével is azt tesz, amit akar, úgy rendelkezik

vele, mint kizárólagos tulajdonával... Hiszen Anyja is éppúgy lemondott mindenről, éppúgy feláldozta magát mint Ő...

Azt akarja, hogy ez a csaknem határtalan szeretet, mely teljesen az Ővé, most felénk forduljon, akik Krisztus testének tagjai lettünk.

Azt akarja, hogy az ő fizikai testének Anyja, most az ő misztikus testének, az ő teljes testének Anyja legyen: az Ő Anyja és a mi Anyánk.

Mária ettől kezdve sohasem választ el bennünket Jézustól, az ő Fiától, a mi Fejünktől.

Szent Gertrud elmondja, hogy amikor a zsolozsmában az Evangéliumnak e szavait hallotta: **Primogenitus Mariae Virginis...** Szűz Mária Elsőszülöttje", így szólt magában: „Sokkal megfelelőbb lenne Jézusra az egyetlen Fiú, mint az Elsőszülött elnevezés"... A Szentszűz azonban megjelent előtte s így cáfolta meg

gondolatát: „Nem, Ő nem „egyetlen Fiam“, hanem „Elsőszülöttem“, mert Jézus, az én édes Fiam után, vagy inkább Benne és Átala titeket is szültelek és ti is gyermekeim lettek és Jézusnak testvérei...”

Ó Mária, amikor az Uvözítő Anyámmá tett téged, az irántam való **gyengédséget** is megadta neked. Anyám, oly nagy szükségem van a szeretetre s annyira érzem a teremtmények ürességét! Szeress engem!

Értem akarta, hogy **szenvedj**. Milyen nagy árat fizettél megváltásomért... A lelki anyaság felfoghatatlan gyötrelmét szenvedted értem. Szívedet tőr verte át üdvösségemért.

Végül értem adott neked **hatalmat**. A hívő keresztények „Könyörgő Mindenhatóságnak” neveznek téged.

Jézus Anyja, mutasd meg, hogy Anyám vagy! „Monstra te esse matrem.”

Udvözítőm, köszönöm, hogy ne-

kem adtad a te Anyádat és az én Anyámat. Van-e valami, amit megtehetnél volna értem, és nem tettél meg? Add, hogy általa hozzád juszak.

Elhatározás. — Mária karjába vetem magam, ha ma bűnt követek el: Ő a bűnösök menedéke. Ha szenvedés vár rám: Ő a szomorúak vigasztalója. Ha küzdelem az osztályrészem: Ő a keresztények segítsége.

8. nap.

h) Mert Ő lesz az én örök boldogságom.

„Hiúságok hiúsága, minden csak hiúság.” (Préd. 1, 2.)

„Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkének pedig kárát vallja?”

Minthogy az örök boldogságom abban áll majd, hogy Istent láthatom, élvezhetem és szerethetem annyira, amennyire lényem képes lesz erre,

miért ne kezdhethném meg már itt a földön mennyei életemet?

Istent teljes erőmből kell szeretnem az időben, hogy még jobban szerethessem az örökkévalóságban. Ez az Úr nagy Parancsolatának utolsó és legvigasztalóbb oka.

A boldogságra születtem, a tökéletes, a határtalan boldogságra. Minden értelmes teremtmény erre törekszik, mert Isten Önmagának, a mennyországnak, a határtalan örömeinek teremtette. A boldogságra szükségünk van, addig nincs békességünk, míg meg nem szereztük. Isten akarta így.

Hiába próbálom lényemnek ezt a legkiáltóbb igényét elfojtani, nem sikerül. Inkább oda kell fordulnom igényemmel, ahol egyedül nyerhet kielégülést.

A szívem mélyén tapasztalt rettenetes üresség Isten hangja a keresztény lélekhez.

Az élet nem más mint „egy rossz

szállodában töltött éjszaka". Néhány évem van itt a földön, az örökkévalósághoz képest igen rövid idő, s akkor kezdődik igazi életem. És akkor megtalálom a boldogságomat, ha megérdemlem.

Istennek hála, sok a megengedett öröm itt a földön. Ezeknek élvezete nem tilos, igaz, de Isten szeretetét az összes megengedett örömök fölé kell helyeznem. Semmit sem szabad **jobban** szeretnem, sőt még **annyira** sem, mint Őt.

De főként semmit sem szabad az **Ő ellenére** szeretnem... Milyen szárnalmas ostobaság lenne olyasvalamihhez kötnöm szívemet, ami távoltartaná az örök boldogságtól!

„Közömbös lévén minden iránt, ami mulandó s nem akarván mást látni, csak Téged, szeretem mindazt, ami a Tied, de főképen Téged, Istenem, Téged!... Keserítsd meg minden örömemet, ami nem Te vagy, tedd lehetetlenné minden vágyamat,

mely rajtad kívül áll, tedd elviselhetetlenné minden pihenésemet, mely nem Benned van. Add, jó Jézusom, hogy lelkem mindenkor Hozzád szárnyaljon... Hogy életem a szeretet felajánlása legyen!

„Add éreznem, hogy minden cselekedetem halott, mely nem a Te dicsőségedet szolgálja. Add, hogy jámborságom ne megszokottság, hanem a szív szüntelen szárnyalása legyen.“
(Aquinói Szt. Tamás.)

Elhatározás. — Megvizsgálom, nincs-e életemben olyasvalami, amit eltérít végső célomtól, a mennyországtól.

HOGYAN SZERESSEM ISTENT?

9. nap.

**Teljes szívemből, teljes lelkemből,
teljes elmémből és minden erőmből.**

Teljes szívemből akarom Istent szeretni. Minden érzésem az Ővé

lesz, vagy Órá vonatkozik... Ha érzelmeim elszakítanak Tőle, inkább lemondanék róluk. Ha csökkentenék bennem az Isten iránti szeretetet, bocsánatos bűnre csábítanának... lemondanék róluk.

•

Teljes lelkemből akarom Istent szeretni, hajlandó vagyok mindent feláldozni érte: vagyont, becsületet, életemet... Szívesebben lemondanék mindenről, elszenvednék mindent, elveszítenék mindent, mintsem halálos bűnt kövessek el.

Ha rémületbe ejt ez a gondolat, arra gondolok majd, hogy az az Isten, akinek szolgállok, csupa szeretet és nem engedi meg, hogy a kísértés meghaladja erőmet.

...Kegyelemben nem lesz hiány és bátorításul jó, ha eszembe jut, hogy mindent elnyer az, aki mindent elveszít Istenért.

•

Teljes elméből akarom szeretni Istent, mert értelmet adott nekem, mellyel megismerhetem Őt... Fejleszteni fogom vallási ismereteimet, melyeket a hittanórákon szereztem. Azt akarom, hogy teljes felkészültséggel cáfolhassam meg a világban olyan gyakran hallott hamis következtetéseket, tévedéseket...

Teljes elméből akarom szeretni Istent, minden gondolatot, minden vágyat kirekesztek elméből, mely nem az Ő akarata szerint való.

•

Minden erőmből akarom szeretni Istent, nem szabok határt szerete-temnek, mert „Isten szeretetének mértéke a mértéktelen szeretet”...

Ima, elmélkedés, lelkigyakorlat, mindez a szeretetet növeli majd bennem...

Az odaadás, az apostolkodás, mindez a szeretetet sugározza majd belőlem.

Elhatározás. — Még ma meggyőződöm róla, nincs-e elmémben, érzéseimben, hajlamaimban, vágyaimban semmi, ami Isten iránti szeretetemet akadályozhatná.

10. nap.

**Mit értsünk ezen a kifejezésen:
„Egyedül Istent szeressük.**

Ez a kifejezés sok lelket nyugtalansággal tölt el, azért magyarázatra szorul.

Isten életem egyedüli célja. A teremtmény sohasem lehet cél, csak eszköz, lépcsőfok Isten felé.

Isten szeretete egyúttal mindannak szeretetét jelenti, amit Isten megparancsolt, amit Isten szeret. A teremtmény tehát csak abban az esetben számít ellenségnek, ha a Teremtő helyét akarja elfoglalni.

Hallgassuk, mit mond Szalézi Szt. Ferenc:

„Az ember szeretetből egészen odaadja magát Istennek. Ha pedig odaadta magát, semmit sem szabad szeretnie, ami elvonhatná szívét Istentől. Nos, **semmiféle szeretet nem vonja el szívünket Istentől, csak az, amely ellentétben áll vele.** Jákob minden erejéből szerette Ráchelt és minden erejéből szerette Istent. De azért nem úgy szerette Ráchelt, mint Istent, sem pedig Istent mint Ráchelt. Istent abszolút, hódoló szeretettel, Ráchelt pedig igaz hitvesi szeretettel szerette. Egyik szeretet sincs ellentétben a másikkal, minthogy Ráchel nem tulajdonította magának Isten uralkodói kiváltságait és jogait.”

Az igazi keresztény szereti családját, hazáját, otthonát, barátait, mert Isten is így akarja. A természetfölöttség éppen ezeken a természetes erényeken épül. Szent Pál a pogányok lelki ziláltságát emlegetvén „szeretet nélküli embereknek” nevezi őket. A tökéletesség tehát nem

abban áll, hogy nem szeretjük az embereket, hanem hogy jó, szent és tökéletes szeretettel szerejük őket."

Helytelenül gondolkodunk, na azt hisszük, hogy az istenszeretet elsorvasztja a földi érzéseket s kiszárítja szívünket. Isten akarata az, hogy szeressük felebarátunkat abban a mértékben, amint Istenhez és hozzánk is közel áll.

Uram, te is szerettél és sírtál itt a földön. Parancsolhatod-e hát, hogy tapossam el szívemet? Isten helyezte lelkembe az érzékenységet, ez a mozdonyt hajtó gőzerő, nem veszedelem tehát, hanem erő. Fegyelmezd ezt az erőt, Istenem, szeretetteddel. Egész szívemet neked adom. Azt akarom, hogy csak parancsodhoz híven szeressem. Add oda annak, akinek akarsz. Csak azt kívánom szeretni a teremtményekben, ami tőled való, csak érted akarom szeretni őket.

Elhatározás. — Elolvasom Szalézi

Szent Ferenc Filóteájának harmadik részéből a XIX. fejezetet: Az igaz barátság.

11. nap.

Istent önmagáért, nem pedig vigasztalásaiért szeressük.

„A jámborságban még meg nem szilárdult lelkek szokása az, hogy csak addig haladnak az erényben, ameddig Isten a belső vigasztalások mannáját hullatja rájuk. Amint lelki szárazságban vannak, nyomban elbágyadnak, ellanyhulnak, önmaguknak és másoknak terhére esnek. Gondolataik nyugtalanítják, gyötrik szívüket, egyszóval olyanok mint Efrem fiai, akik nagyszerűen küzdöttek, míg a háttérben maradtak, de nyomban elfutottak, amint az ellenséget megpillantották.

„Nem szabad így cselekednünk. Éppen ellenkezőleg, ha Isten megfoszt a

vígasztalástól, annál serényebben kell dolgoznunk, hogy megmutassuk iránta való hűségünket. **Egyetlen lelki szárazságban végzett cselekedet többet én, mint több olyan, amelyet túláradó szeretettel végeztünk, mert ilyenkor nagyobb a szeretetünk, ha nem is olyan gyengéd és kellemes.**

„Az, aki lelki dolgokban bátor, nem csügged el a szárazság és csömör idején, sőt ilyenkor kétszeresen állhatatos lesz... Aki vigasztalásaiért szereti Istent, jobban szereti Istent vigasztalásait, mint a vigasztalások Isténét.” (Szalézi Szent Ferenc.)

Nem tartozom-e én is ezek közé?

A buzgóság pillanataiban, amikor szentáldozásom boldogságát élvezem, semmi fáradságtól sem riadok vissza, hogy a hétköznapi szentmisén jelen lehessenek.

A szárazság idején azonban nem vonz az ima, a mindennapi élet gondjai kifárasztanak, nem vagyok elég

nagylelkű, hogy hű maradjak elhatározásaimhoz.

Ilyenkor kell arra gondolnom, hogy „egyetlen, lelki szárazságban végzett cselekedet többet ér, mint több olyan, amelyet túláradó szeretettel végeztem,” hogv „a hervadt rózsza illatosabb, mint a friss.” (Szalézi Szt. Ferenc.) Ilyenkor kell bebizonyítanom a jó Istennek, hogy szeretem.

Elhatározás. — Szilárdan elhatározom, hogy kötelező jámborsági gyakorlataimat az unalom, a fáradság idején is elvégzem. Arra gondolok, hogy ezzel szeretetemet bizonyítom be.

12. nap.

Hogyan szeressük Istent igazán?

„Nem mindaz, aki mondja nekem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába, hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az megyen be mennyek országába.” (Szt. Máté VII, 21.)

Tudni akarom, szeretem-e Istent... Megkérdezem magamtól, teljesítem-e parancsait és egyházának parancsait. Engedelmeskedem-e a körülményekben és lelkivezetőm döntéseiben megnyilvánuló akaratának. Megkérdezem magamtól, hűségesen teljesítem-e állapotbeli kötelességeimet...

Ez, és csakis ez a szeretetem próbaköve! Nem nyugtalankodtam-e többször is bizonyos szentáldozásaim miatt, melyeket hidegeknek, közönyöseknek éreztem? Nem voltam-e már többször is azon a ponton, hogy elcsüggedek?

Ezentúl arra gondolok majd, hogy Jézus, ha szívembe száll, sok szeretetet talál abban, ha azt az őszinte, erős vágyat látja benne, hogy mindig és mindenben az Ő akaratát teljesítsem... hogy soha, semmit vissza ne utasítsak, amit kér tőlem.

„Az a lélek, amely minden pillanatban beleegyezését adja ahhoz, amit Isten akar, tökéletesen szeret...

„Nem számít, hogy Istennek ez a reánk vonatkozó akarata egészen egyszerű cselekedetre vagy semmitmondó dologra tart-e igényt. Nem a cselekedet fontos önmagában, hanem az, hogy abban a pillanatban megfeleljen Isten akaratának.

„Szükséges útmutatás ez az olyan lelkek számára, akik ott keresik az életszentséget, ahol nincs és akik feltűnő és világgraszoló hősiességről ábrándoznak. Pedig az életszentség nem más mint az apró kötelességek teljesítése, a hiúság elleni elszánt küzdelem, a hűséges ellenállás a kísértésekben, otthon, a műhelyben, a hivatalban, a társaságban.

„A valódi életszentség nem jár a felhőkben, nem annyira ragyogó, mint inkább nehéz, kézenfekvő s ugyanakkor megalázó dolog.” (P. Pius.)

Elhatározás. — Igyekszem jól végezni a mindennapi élet apró dolgait.

ISTEN IRÁNTI SZERETETEM KÖVETKEZMÉNYEI

13. nap.

a) **Kerülöm a bűnt.**

Szeretem-e Istent?

Szerethetem-e, ha szándékosan súlyos bűnt követek el?... Szerethetem-e, ha minduntalan szokásos bocsánatos bűnnel bánom meg?

Fel kell ébrednem, Istenem, a hamis biztonságérzetből, melyben ringatózom. Ezért ma arról akarok elmélkedni, milyen veszedelmes a bocsánatos bűn.

„A halálos bűn teljes szakadást jelent az ember és lelkének isteni Vendége között. Ez ritkán következik be hirtelenül. Többnyire lassú elhidegülés előzi meg: bocsánatos bűnök hosszú sora.

„Az ember hagyja, hogy a lelkét Istenhez fűző lánc szemei egyenkint

megyengüljenek, elkopjanak. Egy napon azután elszakad a lánc. Ez pedig végzetes. De még az sem szükséges, hogy a rozsdá minden egyes láncszemet megtámadjon. Elég, ha csak egy megrozsdásodik és elveszíti rugalmasságát. A lánc nem erősebb, mint egyetlen szeme. Sajnos, ezen a könnyen bizonyítható alapigazságon nyugszik a főhiba elmélete, az általánosan elfogadott bocsánatos bűnök veszélyességének magyarázata...

„...Mi valamennyien hasonlóké vagyunk Tarciziushoz, aki Istent hordozta a pogányok között. Csakhogy a mi esetünkben az ellenséges hatalmak inkább bennünk vannak, mint körülöttünk. Mindig tartanunk kell a felkeléstől, a lázadástól. Bizonyos ösztöneink, melyek látszólag nyugodtan meglapulnak bennünk, hirtelen fellázadhatnak, kitörhetnek és elrabolhatják kincsünket, melynek a kereszttségben isteni letéteményesei lettünk.” (P. Plus.)

E megfontolások alapján félni akarok a bocsánatos bűntől, de félelmem teljességgel a szereteten nyugszik...

„Szeress és tedd, amit akarsz”... mondja Szent Ágoston, hiszen nem lehet szeretni és ugyanakkor megbántani azt, akit szeretünk...

„Az isteni szeretet biztosan megakadályoz abban, hogy szántsándékkal Isten tetszése ellen cselekedjünk.” (Szent Margit Mária.)

Elhatározás. — Megerősítem lelke-
met a szentségek vételével: gyakori
szentgyónással, buzgó szentáldozás-
sal. Igyekszem állandóan Isten gon-
dolatával a lelkemben élni.

14. nap.

b) **Bízom a Gondviselésben.**

Milyen édes érzés, hogy teljesen rábízhatom magam Arra, aki annyira szeret! Ha elmémben végigfutok az Istentől nyert főbb kegyelmeken,

különösen a személyes kegyelmeken, nem fedezem-e fel bennük a Gondviselés működését, mely szüntelenül javamat akarja? „Az Istent szeretőknek minden javukra válik.” (Szent Pál.)

Igen, javamra válik minden, még a szenvedés, sőt még hibáim is. Ha tökéletes lenne a bizalmam, a Gondviselés elkényeztetett gyermeke lehetnék...

„Légy a Gondviselés gyermeke, barátaid hadd okoskodjanak, de gondolj a távolabbi jövővel. A manna megromlott, amikor elővigyázatból egy napnál tovább akarták tárolni... Ne mondd soha: Mi tévők leszünk holnap?... A holnapi nap majd gondoskodik magáról. Törődj a mával, a pillanatnyi szükséglettel. Isten mindennap megadja a pillanatnyi szükséglethez mért segítséget...” (Fénelon.)

A szentek Istenre hagyták megszentelésük gondját. Megértették,

hogy az ő szerepük kizárólag abban áll, hogy a jelen kegyelemhez hűségesek legyenek és száműzték életükből a jövő miatt érzett aggodalmat. **Ez a teljes Istenre hagyatkozás azonban nem zárta ki náluk az előre látást és okosságot,** viszont megőrizte szívükben a békét.

Ha hivatásomat keresem, vagy túlságosan ragaszkodom kijelölt utamhoz, a szerzetesi élethez vagy a házassághoz, ráhagyatkozom-e Istenre tökéletesen?

Földi és lelki dolgokban egyaránt **mindent el kell követnem, amit Isten vár tőlem,** de ha ezt a feltételt teljesítettem s a megvalósításra kerül a sor, pl. álláskeresésre, hozománygyűjtésre, egyetemi vagy iskolai vizsgára... mindenben a Gondviselésre bízom magam. Az ég madaurai, jól tudom, „nem vetnek, sem aratnak” s ha eljő a tél, a jó Isten gondoskodik róluk.

„A Gondviselés csodákat tenne értünk, de mi megakadályozzuk ezeket a csodákat, azzal, hogy megelőzzük azokat... A magunk készítette gondviselés, mely nyugtalan buzgalomunk eredménye, épp oly hiányos, amilyen biztos lenne a jó Istené.”
(Fénelon.)

Az irgalmasság cselekedeteiben is nem tapasztaltam-e sokszor, hogy a segítség kellő időben érkezett, ha Istenben bíztam?

A szentek életében láttuk, hogy egy marék búza egész csürt töltött meg... A jó Istennek ajánlottam-e apostoli munkámat és bízom-e abban — ha imádkozom és gyenge akaratomat megfeszítem — hogy Ő azt a maga még nagyobb dicsőségére fordítja?

Elhatározás. — Teljes bizalommal akarom elvetni a jövő minden gondját.

15. nap.

c) **Istennek ajándékozom szeretete-
met és életemet.**

Ha jól megértettem Isten irántam való szeretetét, csak egy módon viszonzhatom azt. Tudatosan és örökre odaajándékozom magam Neki.

Vajjon magában foglalja-e ez az önátadás a szerzetesi hivatást is? Semmiesetre sem, ha Istennek nem ez a szándéka velem. Nagy tévedés lenne azt hinni, hogy csak az lehet egészen Istené, aki a szerzetesi életben szenteli magát az Ő szolgálatának. A világi életben is Istené lehetünk, sőt **kell** is lennünk.

Azoknak a lelkeknek, akik ezt eddig nem tudták, vagy már elfelejtették, szól Szalézi Szt. Ferenc figyelmeztetése: **A tökéletesség rajtunk múlik, nem pedig hivatásunkon.**

A genfi szent püspök iskolájában megtanulom, hogy a szeretet teszi az

életszentséget! A szeretet viszont mindenütt kicsírázhat és fejlődhet.

„Nem számít más, csak a szeretet.” Ez lesz a Gyermek Jézusról nevezett Szent Teréz lelki hagyatéka testvére Céline számára... És még ez: „Hány ember lett szentté selyem- és bársonyköntösben, aranyos ruhában! Példa rá Radegonde francia királynő, árpádházi Szent Erzsébet és sokan mások.” (Filótea.)

A hitvesek, az anyák minden társadalmi helyzetben módot találtak arra, hogy összeegyeztessék Isten iránti kötelességeiket állapotbeli kötelességeikkel. Istent szerették mindenek fölött s minden egyebet Őerte.

Istené lesznek tehát egészen azon az úton, amelyre helyezett s maga az Evangélium ad útmutatást az istenszeretet módjára vonatkozólag:

„Aki parancsaimat ismeri és azo-

kat megtartja, az szeret engem.”
(Szt. János, XIV, 21.)

„Nem mindaz, aki mondja nekem: Uram, Uram! megyen be mennyek országába, hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben van, az megyen be mennyek országába.” (Szt. Máté, VII, 21.)

Elhatározás. — Egészen Istené akarok lenni, ott, ahová Ő szólít.

SZERETNEM KELL FELEBARÁTOMAT

„A második parancs hasonló az elsőhöz: Szeresd felebarátodat mint tenmagadat.”

16. nap.

Úgy kell szeretnem felebarátomat, amint az Úr Jézus szeretett engem.

„Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket...” (Szt. János, XV, 12.)

Jézus mondta ezt szeretetének Testamentumában, melyet néhány

órával halála előtt tanítványaira, „fiacskáira” hagyott.

Én is az Ő tanítványai, követői között akarok lenni és teljes szívvel hallgatom isteni Mesterem „utolsó intelmeit”:

„Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket”... Mennyire szeretett bennünket az Úr? „In finem”... mindvégig, azaz nem csupán életének végéig, hanem gyengédségének végső határáig...

„Mi a szeretet legnagyobb bizonyítéka? Az, hogy ha kell, meghalunk azokért, akiket szeretünk. Jézus pedig feláldozta magát értünk...

„Vajjon Jézus nyomdokain jár-e szeretetünk, ha nem tudjuk megosztani fájdalmunkat felebarátunkkal, ha csak az egyenlő áldozat erejéig tudunk szeretni?

„A jóság nem annyira annak odaadása, **amink van**, hanem inkább annak, **amik vagyunk**. Felebarátunk többnyire nem is javaink egy töre-

dékét, hanem szívünk egy töredékét áhítozza. A jóság alapja a szeretet lehet, a szeretet alapja viszont az odaadás, az áldozat. Az a fontos, hogy minden egyes jócselekedetünkre vérünknek egy piros cseppje hulljon. Ez a szeretet igazi ismertetőjele. Adni nem mindig annyi, mint életünket adni, **de mindenesetre életünkben adni — máskülönben nem adunk semmit.**“ (P. Plus.)

Hát én hogyan adok, Istenem? ... Nem szegi-e szárnyamat sokszor a csekély kellemetlenségtől való félelem? Nem vagyok-e végtelenül számító, midőn gondosan mérlegelem a jócselekedetből reám háramló fáradtságot vagy esetleges bosszúságot? Képes vagyok-e arra, hogy akár legcsekélyebb kényelmemet is feláldozzam felebarátoméért? ...

Elhatározás. — Megvizsgálom, hajlandó voltam-e eddig „önmagamból adni“, s ha mulasztást követtem el, nagylelkűen helyrehozom azt.

HOGYAN HASZNÁLHATOK FELEBARÁTOMNAK?

17. nap.

a) **Imádsággal.**

Gondolok-e vajjon arra, hogy amikor azt mondom: **Mi Atyánk**, nem pedig: **Atyám**, jót teszek, ha úgy akarom, s összes embertársaimat imámba zárom? ... Gondolok-e az Egyháznak, egyetemes Anyánknak a szándékaira? Imádkozom-e a pápáért, a hívők közös Atyjáért?

Imám vajjon nem önző, nem személyes-e mindig, nem csupán önmagamért, vagy az engem közelről érintő dolgokért imádkozom-e? Mert ha így van, magam zárom el, magam kárhoztatom gyakori meddőségre szívemet.

„Elhatároztam, — írja Leseur Erzsébet naplójában, — hogy néha egy-egy bűnösen részrehajló, vagy

ellenséges érzületű lelket választok lelki gyermekemül... S akkor különös módon, szent makacssággal felajánlom érte napi cselekedeteim vagy szenvedéseim egy részét, imádkozom vagy önmehtagadást végzek érte... Komoly apostolság ez, nagyon alázatos, nagyon rejtett, s Isten kegyelmével igen termékeny lehet."

A Gyermek Jézusról nevezett kis Szent Teréz egy halálra ítélt bűnösért imádkozott. A jó Isten meghallgatta könyörgését és megadta neki a kért megtérést... Később túlradó háladatosságában elhatározta, hogy a kereszt lábánál marad és felfogja az Udvözítő vércseppjeit, melyek különben haszontalanul hullának a földre.

Miért ne segíthetnék neki én is? Nagy bizalommal, nagyon alázatosan akarok tehát imádkozni... és igyekszem majd kitárni szívemet az igazi

szereket előtt, hogy annál hatható-
sabb legyen az imádságom.

A jó Isten gyakran kinyilatkoztat-
ta a kiváltságos lelkeknek, hogy a
megtérések, sőt az Egyház győzel-
mei sokszor az egyszerű lelkek imá-
jának köszönhetőek... Egy gyermek-
nek, egy alázatos kis apácának, vagy
pedig egy áldott lelkű öregasszony-
nak, aki a szószék mellett morzsol-
gatja rózsafüzérét.

Elhatározás. — Imádkozni akarok a
bűnösökért.

18. nap.

b) **Engeszteléssel.**

Láttam egyszer, amint egy kis-
gyermek megsímogatta anyját, akit
bátyja megrikatott. Az anya pedig
mosolygott és akkor megértettem,
hogy azt a bűnt, amelyet egyesek

elkövettek, mások jóvátehetik szeretetükkel.

Tudom, hogy minden bűn volta-képen az Isten akarata ellenére kimerőszakolt jogtalan gyönyör. A bűnben tehát az élvezet és az engedetlenség is szerepet játszik, ezért engeszteléséből nem hiányozhat az önmagtagadás és főként a nagy szeretet, mely kárpótlást nyújt Istennek törvénye megsértéséért.

Megtagadták Istentől a szeretetet, tehát szeretni akarom Öt nagylelkűen... gyengéden... egyszerűen... éspedig életem minden napján!...

Az engesztelés egyik kitűnő módja az, hogy felajánljuk pillanatnyi fáradozásunkat kárpótlásul a világ mindennapi hűtlenségeiért.

Felajánlom egy szívességemet engesztelésül mások önzéséért... kedves mosollyal fogadok el egy rendreutasítást engesztelésül mások ke-

vélységéért... lemondok valami nyálánkságról engesztelésül mások tor-kosságáért.

„Felejtsd el tulajdon nyomorúsá-godat, tanácsolja P. Plus, ne gondolj rá többé, vedd bele az irgalmasság tengerébe... Csak másokra gondolj, igyekezz másokért engesztelni... Is-ten, erőfeszítésed és szereteted lát-tára, majd gondoskodik a te szük-ségleteidről. Nem együgyűség ez, hanem egyszerűség, nem veszedel-mes ábránd, hanem feltétlenül biztos eljárás.”

Hogy bátran járjam ezt az utat, Jézusra gondolok, aki a Getszemáni kertben előre láttá az engesztelő lel-kek minden szeretetét, erőfeszítését, buzgóságát a századok folyamán s ez enyhítette szenvedését, melyet a bűnért kellett viselnie.

Elhatározás. — Felajánlom ezt és

ezt a kisebb önmagtagadást az engesztelés szellemében.

19. nap.

c) Az irgalmasság testi cselekedeteivel.

Az Úr maga jelöli meg ezeket a cselekedeteket: „Éheztem és ennem adtatok; szomjúhoztam és innom adtatok; idegen voltam és befogadtatok engem; mezítelen és felruháztatok engem; beteg voltam és meglátogattatok engem; fogságban voltam és eljöttetek hozzám.” Hogyan valósíthatom meg ezeket az elveket mindennapi életemben? Pénzem nincs sok. Pedig felebarátom ellátásához, ruházásához pénz kell. De talán van egy kis szabadidőm, amit arra fordíthatok, hogy ruhát varrok a szegényeknek.

Egy irgalmasrendi apáca így szólt egyszer a fiatal lányokhoz, akik gyerekruhákat hoztak neki: „Azt szere-

tem nálatok, hogy kék és rózsaszínű ruháskákat hoztok... Mások mindig szürkét adnak, mert a szegényeknek dolgoznak!"

Jelképes dolog ez. Lehet ridegen, sőt farizeus módon adni. Egyesek úgy gondolják, hogy a nyomorgóknak a legszükségesebben felül nem lehet igényük más öröme.

Nos, én örömet akarok nyújtani. Ha meleg ruhát viszek a szegényeknek, süteményt is adok a gyerekeknek és kenyeret, szemet az anyjuknak. Ráadásul kedves mosolyt és vigasztaló szót. Igyekezni fogok örömet szerezni.

A lelkek a napsütésben nyílnak ki... Egy kiváltságos lélek mondta: „Csak egy hiányzik nekem mindig, mások boldogsága!”... Csak az a boldogság ne hiányozzék, **amit én adhattam volna!**

Azután kérhettek olyanoktól, akik nálam gazdagabbak. Magam is lemondhatok egyről-másról, hogy ala-

mizsnát adhassak. Átalakíthatom egy kalapomat s a szegényeknek adhatom az újnak az árát. Ha töröm a fejemet, biztosan találok módot az ajándékozásra. Ha pedig valami kis áldozat árán örömet szerzek, isteni jutalomban lesz részem.

Elhatározás. — Meggondolom, hogyan... kivel szemben... milyen mértékben gyakorolhatom az irgalmasság testi cselekedeteit.

20. nap.

d) Az irgalmasság lelki cselekedeteivel.

„Az aratás sok, de a munkás kevés...” A tömegek várnak, szegény lelkek milliói élnek a bűnben és a tudatlanságban, mi pedig közönyösen éljük le napjainkat!... Menyire szánja, siratja Krisztus az elhagyottak, nyomorultak seregét!

„Mi, az Ő tanítványai, nem szeretnők, nem szolgálhatnók-e végre teljes szívükből a kicsinyeket, akiket Jézus megáldott és magához hívott? Óriási munka vár reánk!... De nem baj, csak az a fontos, hogy **mindegyikünk tökéletesen végezze el a magáét**, s olyan cselekedeteket, szavakat, imádságokat hagyjon maga után, melyek csodálatosan megszapornodnak az idők végezetéig és távoli, ismeretlen lelkek javára válnak.” (Leseur Erzsébet.)

Az apostolság mezején sok a tövis. Az aratás Ura kijelölte feladatokat... Visszautasíthatom-e hívását?

Ha egyszer kötelességem, hogy kenyeret adjak az éhezőknek, amint tegnap megfontoltam, a lelkeknek is nyujtanom kell az „Igazságot”, melyet én ismerek, ők azonban nem ismernek.

Jézus az Igazság... Jézust akarom adni.

Hittanra oktatom a kicsinyeket. Először a környezetemben, családomban, plébániámon élőket. Azután, ha módomban van, a legnyomorultabbakkal, a kültelki, vagy tanyai gyerekekkel foglalkozom... S ezért, ha kell, feláldozom kényelmemet, szórakozásomat, kedves időtöltésemet.

Jézus a Kálvárián mentette meg a lelkeket... Én sem csatlakozhatom megváltó munkájához áldozat nélkül, ha egyesülni akarok Vele.

...Nem leszek közönyös a pogányok millióival szemben sem, akik még nem ismerik a szeretet törvényét... Alamizsnámmal, ha kell gyűjtéssel segítem a misszionáriusokat, akik feláldozzák magukat megváltásukért.

Manapság sok a jótékony egyesület. Ezek a legkülönbözőbb képességekre tartanak igényt s egy kis jóakarattal könnyen megtalálhatom magamban azt a tehetséget, amellyel a jó Isten megajándékozott.

Személyes kapcsolataimban is igyekszem majd jót tenni. Jó könyveket ajánlok, alkalomadtán elmondok egy épületes történetet, de különösen magam igyekszem jó példával szolgálni.

Mindenki lehet apostol... Nos? Miért ne legyek én is?

Elhatározás. Még ma megfontolom, hogy milyen formában apostolkodhatom egyszerűen, nagylelkűen, állapotbeli kötelességeimnek megfelelően.

21. nap.

e) A tisztító tűzben szenvedő lelkek felkarolásával.

„A halál semmiképen sem jelent olyan szakadást, amint helytelenül képzeljük. Ha a kegyelem állapotában hal meg valaki, nem szűnik meg a lényeges kapcsolat közte és a ke-

gyelemben élő lelkek között...”

„Egyazon hajlékban lakunk halottainkkal — ha Isten békéjében hűntek el — csak más emeleten. Ők a mennyeországbán vagy a tisztítóhelyen vannak és nem szakad meg köztünk a kapcsolat. Fel-alá száll az imádság köztük és köztünk: az övék könnyörgő ima, ha a tisztítóhelyen vannak, közbenjáró ima, ha az égben élnek már. A mienk szabadító, vagy hálaima annak az „emeletnek” megfelelően, amelybe hatol.” (P. Plus.)

Átjárta-e lelkemet a szentek közösségének gyönyörű tanítása? Ez vigasztal... segít... fenntart... De vajjon én is beleadom-e a részemet a közös vagyonba? .. Megadom-e a tisztító tűzben szenvedő lelkeknek, ami megilleti őket?

Századunkban folytonosan összetartásról, mások iránti kötelességekről esik szó. Nem kell-e hát segítenem testvéreimen, akik az engesztelés helyén szenvednek?

Tudom, hogy megsegítésük leg hatalmasabb eszköze, ha az Atyaistennek felajánlom isteni Fiát a szentmiseáldozatban.

Nem felejtettem-e el, hogy a teljes búcsúval ellátott ima megnyithatja a mennyországot?... Gondolok-e arra, hogy az a lélek, mely az én imámnak köszönheti szabadulását, hatalmas és hálás szószólóm lesz Isten trónja előtt? Ha pedig mindezt tudom, miért vagyok hát olyan feledékeny? Miért nem teljesítem Istenem kívánságát, aki várva várja ezeket a lelkeket a mennyországba?

Főként azonban azon leszek, hogy megszentelődjem, mert jól tudom, hogy közbenjárásunk hathatós volta a Jézus Krisztussal való kegyelmi egyesülés mértékétől függ.

Elhatározás. — Ezentúl többet imádkozom a tisztítótűzben szenvedő lelkekért.

22. nap.

A szeretet megígért jutalma.

A szeretet első jutalma: a világosság!

Hány lélek találta meg a szeretet gyakorlása közben a hit útját!

Nagyböjt alatt az Egyház a megtérésre készíti elő a lelkeket és ezért alamizsnálkodásra szólítja fel őket. A jócselekedet ugyanis arra indít, hogy Istennek adjuk önmagunkat. A felebarát személyében megajándékozott Isten viszonzásul a hit ajándékát adja szeretetünkért.

A jócselekedet igen sokszor volt már kiindulópontja egy ember élet-szentségének.

Egy firenzei nemes például fegyvereseinek kíséretében Nagypénteken találkozott bátyja gyilkosával. Át akarta szúrni lándzsájával... A gyilkos lába elé vetette magát s a megfeszített Jézus nevében kegye-

lemért könyörgött... A nemes ekkor az Evangéliumra gondolva megölelte ellenfelét és testvérének szólította. A kegyelem erre még mélyebben érintette meg lelkét. Szerzetesi ruhát öltött és rendet alapított. Szent lett.

Ha tehát egy lélek megértette hogy „felebarátunkat úgy szeretni mint önmagunkat, többet ér minden áldozatnál”, Krisztus szavát is meghallja: „Nem vagy már messze az Isten országától!”

A második jutalom: **az örök élet.**

Ez a szeretet díja. A szeretet lesz az utolsó ítélet fő tárgya. Gondoljunk erre! „Amit egynek e legkisebbek közül cselekedtek, — mondta Krisztus, azt nekem cselekedtétek...” minthogy pedig ez az egyszerű cselekedet Nekem szólt, jutalma az örök élet.

Ez teszi érthetővé azt a különös kijelentést, amelyre ember soha nem mert volna gondolni:

Ezt a pohár vizet, melynek a mennyország lesz jutalma, még ma add oda a rászorulóknak!

Elhatározás. — Alkalmat keresek a jócselekedetre, bármilyen csekély legyen is az.

MILYEN LEGYEN FELEBARÁTI SZERETETEM?

23. nap.

a) Az igazi szeretet Istenért cselekszik.

Jól értettem-e vajjon, hogy a jócselekedetekben tanúsított buzgalom nem jelent mindig igazi jócselekedetet?... Miért?... Azért, mert gyakran csak természetes jóságból vagy tevékenységi ösztönből cselekszünk... Hathatós csak az lehet, amit Istenért, Isten iránti szeretetből teszünk.

Egyedül az Úr ismeri odaadásunk indítóokait, én tehát nem ítélekem! Felhasználok azonban észrevételeimet s igyekszem szándékaimat megtisztítani... Ha jót teszek felebarátommal, noha kellemetlen vagy nehezemre esik a dolog, előre bizonyos lehetek abban, hogy most Istenért cselekszem.

Ha mélyen eltitkolom a szívességet, amelyet tettem, ha háttérben maradok és munkatársaimnak engedem át fáradozásaim külső elismerését, nyilvánvaló, hogy a jó Istenért cselekedtem.

Meg kell szoknom, hogy elrejtőzöm... hogy alázatosan tegyem a jót... hálát nem várva, csendben, hallgatagon.

Istent szeretni... másokkal megszerettetni... Felebarátomat mint önmagamot szeretni Isten iránti szeretetből.... ez legyen buzgóságom egyetlen nagy indítója. Ha nincs

más vágyam, a siker és a sikertelenség egyaránt hidegen hagy... Akkor békességgel viselem az igazságtalan kritikát vagy a rágalmakat és örömmel szolgálom a jó Istent.

Elhatározás. — Ma őszintén megkérdem magamtól, mi is az én „buzgalmam” indítóoka.

24. nap.

b) Az igazi szeretet alázatos...

Biztos vagyok-e abban, hogy amikor jót teszek, nem mások megbecsüléséért teszem-e? Nem számítok-e az emberek többé-kevésbé őszinte bókjaira?

Nem akarok-e tündökölni ebben is... mint esetleg más dolgokban? Ha így lenne, bizony elfelejtettem már az Udvozító szavait: „Ti is, mikor mindent megtesztek, ami nektek parancsolva volt, mondjátok: Ha-

szontalan szolgák vagytok, ami kötelességünk volt, azt cselekedtük." (Szt. Lukács, XVII, 10.) Mindaz, amit azért teszünk, hogy az emberek lásák és megcsodálják „már elnyerte jutalmát”, és Isten szemében meddő.

Nem kísért-e a gondolat, hogy a jótékony egyesületben, ahol működöm, az első helyet foglaljam el: „igazgató” vagy „elnök” legyek?

Hogyan viselkedem a fölöttesekkel szemben? Ez lesz többnyire alázatoságom próbaköve. Nincs-e bennem rosszindulat, vagy legalábbis bírálható hajlam? Kész vagyok-e annak a szerény szerepnek a betöltésére, amelyet reám osztottak? Alávetem-e magam a kapott utasításoknak? Ha már egyszer „elnök” voltam, milyen kapcsolatban állok a jelenlegi „elnökkel”?

Egy hitszónok mondta egyszer fiatal lányokból álló hallgatóságának, akik valamennyien az apostoli életre készültek:

„Tanuljanak meg leszállni. Nem tudunk lejönni a létráról . . . s ezért nem tudunk lemondani sem, ezért alakulnak az érdekcsoportok, amelyek aláásák a jótékony műveket és megakadályozzák a jót. Már most tanuljanak meg leszállni, hogy előkészüljenek a nagy leszállásra, életük őszén, amikor kénytelenek lesznek felhagyni tevékenységükkel és fiatalabbaknak átadni munkakörüket.”

És vajjon milyen hangot használok abban az egyesületben? . . . Különbéle árnyalataim vannak-e a különböző társadalmi osztályok szerint, amelyekkel érintkezem? Mindenkiel egyformán egyszerűen, jóságosan, alázatosan beszélek-e? Tisztelettel szólok-e fölötteseimhez? Nem vagyok-e fölényes a szegényekkel, a kicsinyekkel szemben? Nem bánom-e meg a hűséges, de esetleg modorban nem teljesen megfelelő, jó lelkeket?

Mai elmélkedésem befejezése előtt

Jézust akarom szemlélni, amint szenvedése előestéjén, tanítványai lábát mossa. (Szt. János, XIII. f.)

Az Udvözítő példáját látva hogyan vélekedem felebarátaimmal szemben tanusított magatartásomról?

Elhatározás. — Kicsi akarok lenni... észrevétlen maradni. A legszerényebb helyen akarok szolgálatot teljesíteni.

25. nap.

c) Az igazi szeretet tapintatos.

Szalézi Szent Ferenctől megtanulom, mit kell értenem „tapintaton”. Mai elmélkedésem szellemében a tapintat nem más mint helyes mértéktartás és okosság.

Hallom az Úr Jézus szavait, látom cselekedeteit. Azután önmagamra tekintek s látom, milyen izgatottan te-

vékenykedem, milyen oktalanul buzgókodom...

„Mi, keresztények, vigyázzunk, hogy el ne törjük a lehajló nádat, ki ne oltuk a füstölgő mécsbelet. Az a nádszál testvérünk szenvedő, fájdalmas lelke lehet, az alázatos kis mécses pedig, melyet hideg lehelleltünk örökre elolt, sokszor nemes szelem, melyet újjáéleltszthettünk, kifejleszthettünk volna.” (Leseur Erzsébet.)

Lehet, hogy az én életem nem abban a szellemi légkörben folyik, mint Leseur Erzsébeté, de azért nem szabad elfelejtenem, mennyire szeretete „kedves hitetlenjeit”... Ez a szeretet hajtotta azután férjét a domkos kolostorba.

Türelmesen várta a kegyelem óráját... Szent Monika is tudott imádkozni meg várni... Isten várja a bűnöst... Nos, miért vagyok én akkor türelmetlen, ha egyik pártfogol-

tam letér a jó útról? Oktalan segíséggel esetleg végzetes vitát idézhetek elő családom egyik hitetlen tagjával!...

A tapintatosság titka az ima, a bízó ima, mely a jó Istentől várja az alkalmas pillanatot.

Ha azt akarom, hogy szeretetem kiegyensúlyozott legyen, egész életemre szívembe kell vésnem ezt a két alapelvet:

Meg kell várni a jó Isten óráját...

Mindenkitől csak annyit szabad kérni, amennyit adni tud...

A korról és a tapasztalattal világosabban látom majd ezeket az igazságokat, de már most megóvhatnak a balfogástól és a csalódástól.

Elhatározás. — Nem kívánok sem túl sokat, sem túl korán eredményt azoktól, akikkel foglalkozom. Imádkozom értük és türelmesen várok.

26. nap.

d) Az igazi szeretet megbocsátó.

Van a Miatyánknak egy szava, amellyel nem foglalkozom talán eléggé. Pedig ez az isteni bűnbocsátnak, tehát üdvösségemnek biztosítója.

„Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...”

A gonosz szolgáról szóló példabeszéd is eszembe jut ma. (Szt. Máté, 18, 23—25.)

Bármilyen kárt okoztak is nekem felebarátaim, még fillérekre sem becsülhetem ezt az adósságot a milliókhoz képest, amelyekkel Istennek tartozom!...

Isten pedig elengedi nekem a „milliókat”, ha meg tudom bocsátani a jó hírnevemen ejtett csorbát, vagy pedig — s ez még nehezebb — a

szeretteimnek okozott szenvedést...

Isten nem engedi el adósságomat, ha haragot tartok egy meggondolatlan szóért, vagy kisebb kíméletlenségért...

Először tehát azt kérdezem meg önmagamtól, megbocsátó vagyok-e, azután pedig, hogyan bocsátok meg?

„Vannak olyanok, akik nagy erőfeszítéssel s a kegyelem segítségével kitépik szívükből a gyűlölet vétékét azokkal szemben, akik megbántották őket. Miként azonban a tőből kivágott fa helyén is ott maradnak a gyökerek, amelyeket csak lassankint távolíthatunk el, úgy a gyűlölet helyén is ellenszenv marad, melyet annál nehezebb legyőznünk, mivel látszólag kevésbé helytelen, mint amaz...

„Sokan azt gondolják, hogy nagy-lelkűek, amikor kijelentik, hogy nem kívánnak rosszat ellenségüknek s elfelejtik, hogy Jézus Krisztus törvénye szerint nem elég, ha nem kívá-

nunk rosszat ellenségünknek, hanem egyenesen szeretettel, vagyis jóakarattal kell lennünk iránta..." (Szalézi Szt. Ferenc.)

Hogy megtanuljak megbocsátani, Jézusról elmélkedem.

„Istenem, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”

Jézus még hóhérait is mentetgeti, akik keresztrefeszítik... Ez tehát az első: a mentetetés!...

Krisztus tökéletes, teljes bocsánatot ad... Teljesen megbocsát Mária Magdolnának, a házasságtörő asszonynak... A paradicsomot ígéri a megtérő jobb latornak... Nem tartok tehát haragot a szívemben...

Krisztus meghal a kereszten, hogy megváltson bennünket... pedig mi megbántottuk Őt... Én is jót akarok tenni ellenségeimmel...

Ha imádságban átelmélkedem Mesterem életének e példáit, nemcsak magam tanulom meg a megbocsátást, hanem családomban, környezetemben

is igyekszem majd a szeretetet elhinteni ott, ahol békétlenséget, ellenségeskedést vagy gyűlöletet tapasztalok... Egymáshoz közelebb hozom... egymással egyesítem a gyűlölködőket... Én leszek a kapocs az elhidegült szívek között.

Elhatározás. — Szívességet teszek ma... s ha alkalmam van rá, örömet szerzek valakinek, aki kíméletlenségével megbántott.

27. nap.

e) **Az igazi szeretet elviseli mások hibáit.**

„Hordozzátok egymás terhét, mondja az apostol, és akkor betöltitek Jézus Krisztus törvényét... Ha a kövek nem támogatnák egymást, hogyan állhatna fenn az épület? Mi Istennek élő kövekből készült épülete vagyunk. Ha nem segítünk egymás-

nak, pusztá kőhalmaz lesz az épületből.

„A szeretet legnagyobb eredménye az, hogy ellenségeinket is megszeretjük. A másik, nem kevésbé fontos hatása pedig az, hogy jószívvel elviseljük felebarátunk tökéletlenségeit.

„Könnyű akkor szeretni, ha a kapcsolat kellemes és boldogító... A légy is a cukorra és a mézre száll... De akkor szeretni, ha a másik ember túlérzékeny, önfejű, rosszkedvű, éppoly kellemetlen, mint keserű orvosságot rágni. És mégis ez az igazi felebaráti szeretet próbaköve...

„Gyakorlásul jó, ha ellenszenves felebarátunk helyébe képzeljük magunkat és úgy bánunk vele, mint ahogy mi szeretnénk, hogy ő bánjon velünk, ha hasonló hibáink lennének.

„Mindenesetre úgy kell gyakorolnunk a szeretetet, ha nehezünkre esik is, mint ahogy a keserű orvos-

ságot lenyeljük: csukott szemmel. Csukott szemmel az ellenszenves teremtmény, de nyitott szemmel Isten előtt." (Szalézi Szt. Ferenc.)

Nincs számomra fontosabb erény a jövőben, mint felebarátom hibáinak elviselése. Ha férjes asszony vagyok, talán férjem szerencsétlen természetét kell tűrnöm és gyermekeim szélyeivel kell megküzdenem. Ha szerzetesi életre van hivatásom, nem szabad elfelejtenem, hogy a közös élet nagy próbatétel... A jótékony egyesületben is gyakran ütközöm munkatársaim tökéletlenségeibe.

Ezentúl igyekszem tehát türelmesen elviselni nemcsak környezetem hibáit, hanem, ami talán még nehezebb, rögeszméit is.

Igyekszem türelmes, kedves lenni akkor is, ha belül végtelen ideges vagyok.

A jó Isten is elvisel engem, bűneim ellenére is... Felebarátom is elviseli az én sok idegesítő, „két-

ségbeejtő" hibámat... Jó, ha most ezekre is gondolok... Miért ne viselhetném el én is az ő hibáit?

Elhatározás. — Ma hibáimról, tökéletlenségeimről elmélkedem, amelyeket felebarátomnak el kell viselnie.

28. nap.

f) Az igazi szeretet nem ítélkezik.

Van a szeretetnek egy magasabb foka is, mint a felebarát hibáinak elviselése. Az igazi szeretet nem ítéli el mások hibáit.

Azt nem akadályozhatom meg, hogy észre ne vegyem felebarátom fogyatékoságait. Ha azonban nem az én feladatam, hogy megjavítsam, nem csupán az a kötelességem, hogy csendben elviseljem ezeket a hibákat, de ítélkeznem sem szabad fölöttük.

Ez alapján véve igazságos dolog. Megvan-e a szükséges belátásom?... Nem ítélezhetem olyan ügyben, melynek hátterét nem ismerem. Egyedül Isten ismeri azoknak szándékait, akiknek hibáit látom.

Ha megvizsgálom, mi az én szeretetlen ítékezésem indítóoka, gyakran megállapíthatom, hogy az ellenszenv, vagy az a vágy, hogy másokban a magam hibáit fedezzem fel; többnyire azonban felületesség.

Ha meg akarok javulni, gyakran kell elmélkednem az Úr Jézus e mondásáról: „Ne ítéljetek és nem fogtok ítéltetni”...

Arra gondolok majd, hogy engem is azon a mérlegen mér meg egykor a jó Isten, amelyet én magam használtam felebarátom megítélésénél.

Azonkívül, ha kísértésbe esem, hogy kárhóztató ítéletet mondjak, őszinte, nyílt pillantást vetek tulajdon lelkem mélyére. Annyi nyomorúságot találok abban, hogy nyom-

ban felhagyok az ítélkezéssel és csak ennyit mondok megszegyenülten: „Uram, irgalmazz nekem!”

Megfogadom a Gyermek Jézusról nevezett Szt. Teréz kitűnő tanácsát: „Növelni akarom magamban a felebaráti szeretetet, és ha a gonosz lélek elém állítja ennek vagy amannak a nővérnek a hibáit, igyekszem erényeit, jóakarátát észrevenni. Ha láttam, hogy egyszer elbukott, azt gondolom, hogy biztosan számtalan győzelmet aratott már, de ezeket alázatosságból eltitkolja és hogy amit én hibának tartok, talán szándékánál fogva erényes cselekedet is lehet.”

Elhatározás. — Ha valakit kedveztlenül ítélnék meg, igyekszem inkább kiváló tulajdonságait, erényeit felfedezni, vagy legalább szemet hűnyini hibái fölött és elűzni lelkemből a szeretetlen gondolatot.

29. nap.

g) Az igazi szeretet résztvevő.

La Fontaine szavai szerint: az ifjúság részvétlen... P. Plus azonban hozzáfűzi: „Ez nem igaz. A fiataloknak van szívük, de nincs szemük.”

Hogy részvéttel lehessek a szenvedők iránt, igyekszem tehát **meglátni őket.**

Körülottem éhezők, szegények élnek... Felmértem-e már azoknak aggodalmát, akiknek másnapra nincs betevő falatjuk? Akik a hónap végén reszketve várják az elsejét, mert nem tudnak házbért fizetni?

Láttam már betegeket... szörnyű betegségeket... De nem fordítottam-e el tekintetemet, mintha attól félnék, hogy ezek a sebek, ezek a betegségek egykor az én testemet fogják marcangolni?... Tudatában vagyok-e a szegény halálraitéltek lelki szenvedésének, akik tudják,

hogy mindig szenvedni fognak és sohasem gyógyulhatnak meg.

Környezetemben talákoztam már a legnagyobb szenvedéssel is, a szív-fájdalommal: az elválás és a gyász fájdalmával... a csalódások fájdalmával... a magány és az összetört élet fájdalmáva...

A sok szenvedés láttára visszhangkelt-e szívemben? Részvétellel gondoltam-e rájuk?

Nem lehet bennem részvét, ha a szenvedőt nem figyelmeztetem az isteni Vigasztalóra... aki végtelen jóságú tekintetével magához vonz mindeneket: „Jöjj hozzám, mert én megismertem minden fájdalmat... én majd megvigasztalak...”

Imádkozni akarok a szomorúakért... Megvigasztalom őket a feszülettel, hogy megismerjék és megszeressék a Szeretetet. Róla akarok beszélni, aki az örök életben kitárt karral vár bennünket... Az örök életben, ahol a keresztyéni módon

elviselt, elfogadott szenvedés örök
örömmé változik...

Vígasztalni tudok majd, ha magam
is hiszek a szenvedés érdemszerő
voltában... amellyel Krisztus ma is
folytatja bennünk és általunk — „az
ő tagjai” által — megváltói művét.

Részvétem sokszor tevékenységre
indít majd. Igyekszem könnyíteni a
szegények és betegek helyzetén...
békességet teremteni...

Szavammal vagy egyszerű tekinte-
temmel egyesülni tudok majd a szen-
vedőkkel... A fájdalmas szívek, fo-
kozott érzékenységükben, jól meg-
értik a szem beszédét. Ha jóságot ol-
vasnak ki belőle, megvígasztalódnak,
a közöny azonban még súlyosabbá
teszi keresztjüket.

Elhatározás. — Körülnézek. Igyek-
szem módot találni valamely szenve-
dés enyhítésére... Mesterem példá-
jára „körüljárok jót cselekedvén”.
Hogy szeretetem lángalobbanjon,

gyakran hívom segítségül „Jézust, a szeretet lángoló tűzhelyét.”

30. nap.

h) Az igazi szeretet szelíd és nyájas, a szent angyalok példáját követi.

Sohasem elmélkedhetem eleget arról, hogyan jár el velem szemben őrzőangyalom, ha meg akarom tanulni, hogyan járjak el másokkal szemben.

Jó angyalom sohasem hagy el. Nekem sem szabad szem elől tévesztenem a jót, amelybe belefogtam.

Jó angyalom gondolatokat sugalmaz, de tiszteletben tartja szabadságomat. Hasonlóképpen nekem is inkább a meggyőzés mint a kényszer módszerét kell követnem.

Jó angyalom megvárja az alkalmas pillanatot, amikor szívesen hallgatok szavára. Nekem is így kell cselekednem felebarátommal szemben.

Jó angyalom szelíden, kedvesen szól hozzám. Nekem is nyájasan kell beszélnem embertársaimmal.

Jó angyalom sohasem csügged el hibáim láttán.. Nekem is hasonló szeretettel kell bánnom felebarátommal.

Jó angyalom fáradhatatlanul igyekszik engem a jó útra téríteni. Nekem sem szabad felhagynom próbálkozásaimmal.

Jó angyalom legcsekélyebb jócselekedetemet is mosolyogva nézi. Nekem is bátorítanom kell másokat és meg kell mutatnom, hogy látom és értékelem erőfeszítéseiket.

Jó angyalom szüntelenül imádkozik értem. Jót tehetek-e felebarátaimmal, ha nem imádkozom azokért, akiknek életemet szentelem?

Elhatározás. — Gyakran imádkozom pártfogoltjaim őrzőangyalához.

TARTALOM:

Áttekintés	— — — — —	7
Istent mindenk fölétt szeretnem kell	— — — — —	12
a) Mert Ő végtelenül tökéletes		12
b) Mert Ő teremtett és Ő tartja fenn életemet	— — — —	16
c) Mert Ő megváltott engem	—	18
d) Mert Ő megszentelt engem		21
e) A személyes jótétemények miatt, melyekben általa része- sültem	— — — — —	25
f) Mert az Oltáriszentségben nekem adja magát	— — —	28
g) Mert nekem adta szent Any- ját	— — — — —	31
h) Mert Ő lesz az én örök bol- dogságom	— — — — —	34
Hogyan szeressem Istent?	— —	37
Istent teljes szívemből, teljes		

lelkemből, teljes elmémből és minden erőmből kell szeretnem — — — — —	37
„Egyedül Istent szeressük.” —	40
Mit értünk ezen a kifejezésen:	
Istent önmagáért, nem pedig vigasztalásaiért szeressük —	43
Hogyan szeressük Istent igazán	45
Isten iránti szeretetem következményei: — — — — —	48
a) Kerülöm a bűnt — — —	48
b) Bizom a Gondviselésben —	50
c) Istennek ajándékozom szeretetemet és életemet — —	54
Szeretnem kell felebarátomat —	56
Úgy kell szeretnem felebarátomat, amint az Úr Jézus szeretett engem — — — —	56
Hogyan használhatok felebarátomnak? — — — — —	59
a) Imádsággal — — — —	59
b) Engeszteléssel — — —	61
c) Az irgalmasság testi cselekedeteivel — — — —	64

d) Az irgalmasság lelki cselekedeteivel — — — — —	66
e) A tisztító tűzben szenvedő lelkek felkarolásával — —	69
A szeretet megígért jutalma —	72
Milyen legyen felebaráti szeretetem? — — — — —	74
a) Az igazi szeretet Istenért cselekszik — — — — —	74
b) Az igazi szeretet alázatos...	76
c) Az igazi szeretet tapintatos	79
d) Az igazi szeretet megbocsátó	82
e) Az igazi szeretet elviseli mások hibáit — — — —	85
f) Az igazi szeretet nem ítélkezik — — — — —	88
g) Az igazi szeretet résztvevő	91
h) Az igazi szeretet szelíd és nyájas, a szent angyalok példáját követi — — — —	94

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

---

69. Kempis Tamás
ISTEN FELÉ
Latin eredetiből fordította Farkas Lajos
92 oldal, 2.40 Ft
-
70. Erdey Ferenc
**ENGESZTELJUNK
SZENTSÉGBEN**
ELMÉLKEDÉSEK
96 oldal, 2.40 Ft
-
71. Erdey Ferenc
**ENGESZTELJUNK
TISZTASÁGBAN**
ELMÉLKEDÉSEK
124 oldal, 2.80 Ft
-
72. Erdey Ferenc
**ENGESZTELJUNK
SZERETETBEN**
ELMÉLKEDÉSEK
124 oldal, 2.80 Ft
-
73. **A SZERETET PARANCSA**
Elmélkedések Szalézi Szt. Ferenc
szellemében
96 oldal, 2.40 Ft

